

EEN FRIESCH SANATORIUM VOOR LONGLIJDERS.

Geachte Redacteur.

Vergun mij naar aanleiding van het stukje: „De strijd tegen de tuberculose in Friesland” in het nummer van 7 Dec. 1907 een woord van protest uit te spreken.

Dat eenige medici den overmoed hadden zich niettegenstaande de aanbeveling van twee professoren, tegen het plan van Herema State te verklaren, is al erg genoeg, maar dat men nu na het advies van dr. DONATH, die toch ook verklaart dat er veel mooiere gunstigere plekjes zijn in Friesland (*en deze zijn te krijgen*) nog bij hun meening blijven, dat loopt de spuigaten uit.

Bovenstaande schijnt de meening van velen te zijn.

Is het niet opmerkelijk, dat op de vraag aan de Friesche medici 50 zich tegen het plan Herema State verklaarden, 5 een vaag antwoord gaven en 5 slechts er vóór. Hierbij sloot zich nog als tegenstander aan „Vinculum”, de Leeuwarder vereeniging van medici, medici bekend met Friesland en toch ook bevoegd om te oordeelen. Denkt de inzender nu, dat zij hun meening op zulke losse gronden gevestigd hebben, dat deze door een machtwoord van een sanatorium-specialist maar direct gewijzigd wordt.

Men mag toch wel wat meer eerbied hebben voor een andere meening en men gaat de perken van gewone welvoegelijkheid te buiten door het gebruiken van woorden als: onmenschlievendheid, koppigheid, eigenwijs, onverantwoordelijkheid en medeplichtige.

Iedereen heeft zijn eigen manier van schrijven, iedereen schrijft geschiedenis naar zijn inzichten, maar waar geschiedenis gemaakt wordt door de motieven zijner tegenstanders verdacht te maken, daar valt niet meer te redeneeren en het eenige wat men doet, is tegenover zulk een schrijven protest aantekenen.

U dankend voor de plaatsruimte,

Heerenveen,

9 December 1907.

Hoogachtend

Dr. G. VAN SCHOUWEN.

Daar het stukje, waartegen dit protest wordt aangeteekend, door mij is geschreven, zij het mij vergund daarop even kort te antwoorden. Daarbij wensch ik allereerst de verklaring af te leggen, dat het mij bij nauwkeurige herlezing niet gelukt is één enkel woord te ontdekken, dat zou wijzen op verdachtmaking der motieven mijner tegenstanders. Ik heb geen geschiedenis gemaakt; ik heb slechts feiten herinnerd.

Ik schreef de geïncrimineerde regelen onder den indruk van het jongste stukje, dat door de Vereeniging tot stichting en exploitatie van een volks-sanatorium voor borstlijders in Friesland is verspreid, en mij werd toegezonden om er een opwekkend woord aan te wijden. Ik deed dit con amore, omdat ik het met den inhoud eens ben. Maar collega VAN SCHOUWEN doet in zijn protest een mededeeling, die mij bijna van meening zou doen veranderen. Hij toch zegt, dat er veel mooiere en gunstiger plekjes zijn in Friesland, *en deze zijn te krijgen*”, terwijl ik meende te kunnen zeggen, „*doch deze zijn niet te krijgen*”. VAN SCHOUWEN kan dit veel beter weten dan ik, dus ik geloof hem gaarne, maar daarom moet ik hem thans uitnoodigen te zorgen,

dat hij zulk een mooier en gunstiger plekje dan ook vóór 1 Januari 1908 in zijn bezit hebbe, wil hij het verwijt ontgaan, hetgeen ik tot hem en zijn mede-opposanten richtte, dat zij niet gelooven aan het juiste spreekwoord „dat een half ei beter is dan een leege dop”. Want, kan hij aan dien eisch mijnerzijds niet voldoen vóór 1 Januari, dan zal hij het halve ei hebben afgewezen en alleen den leegen dop in handen hebben, en daartegen wensch ik op mijn beurt, in het belang der tuberculoselijders in Friesland, protest te mogen aantekenen.

Amsterdam, 10 December 1907.

Dr. C. E. DANIELS.

OVER LUPUSBEHANDELING.

Dezer dagen viel mijn aandacht op een advertentie in de *Nieuwe Rotterd. Courant* onder andere onderteekend door dr. DE LINT te Zevenbergen. Er werd om financieelen steun gevraagd voor een lupus-lijder onder bijvoeging, dat nog *f* 300.— aan de noodige *f* 800.— ontbraken en dat behandeling in een FINSSEN-inrichting het eenige middel tot herstel was.

Ik heb de overtuiging, dat dr. DE LINT niet de eenige is onder de collega's, die meent, dat FINSSEN's behandeling van dit lijden nu eindelijk is, wat wij noodig hebben; daarom wensch ik op te merken, dat, waar lupus vulgaris, voor zoover betreft de overgrootste meerderheid der gevallen, juist bij minder vermogenden wordt aangetroffen; waar de FINSSEN-therapie zoo uiterst langzaam werkt en bovendien zoo uiterst kostbaar is; waar langs andere wegen even goede resultaten in korteren tijd met zeer weinig kosten kunnen worden verkregen; het tot zekere hoogte een misleiding van het publiek moet genoemd worden, wanneer zooals in genoemde advertentie een bepaalde maar overmatig kostbare wijze van behandeling als het eenige middel wordt voorgesteld. De hooge waarde der FINSSEN-therapie wil ik waarlijk niet bestrijden, maar de ervaring heeft mij geleerd, dat gevallen, die weinig of geen invloed van de FINSSEN-therapie ondervonden, met de oude middelen behandeld, mits vlijt en tijd gebruikende, snel verbeteren. *Het omgekeerde komt niet voor.*

Dordrecht, 10 December 1907.

A. N. VECHTMANN.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen enz.

Overeenkomst omtrent het ziekenhuis te Groningen.

Door de regeering is bij de Tweede Kamer ingediend een wetsontwerp tot goedkeuring van eenige wijzigingen in de overeenkomst gesloten door den staat, de provincie en de gemeente Groningen betreffende de stichting van het ziekenhuis te Groningen. Bij de indiening der begroting voor binnenslandsche zaken voor 1908 heeft de minister medegedeeld, dat dit nieuwe contract spoedig aan de Kamer ter goedkeuring zou worden aangeboden (zie dit *Tijdschrift*, Tweede Helft, blz. 908). De wijziging in het bestaande contract (dat dateert van 1893) is drieledig. De vaste jaarlijksche bijdrage in de exploitatie-kosten van *f* 38000.— wordt nu veranderd in een bijdrage van $\frac{1}{3}$ deel der exploitatie-kosten tot een maximum van *f* 80000.— per jaar.